



**СИЛАБУС**  
**освітнього компонента**

**«ОСНОВИ МЕДСЕСТРИНСТВА»**

<b>Галузь знань</b>	22 Охорона здоров'я
<b>Спеціальність</b>	223 Медсестринство
<b>Освітньо-професійна програма</b>	Сестринська справа
<b>Освітній ступінь</b>	бакалавр
<b>Статус дисципліни</b>	<b>Нормативна</b> Навчальний план 2022 р.
<b>Групи</b>	<b>I MC 21</b> <b>2 семестр</b> <b>II MC 21</b> <b>1 семестр</b>
<b>Мова викладання</b>	Українська
<b>Кафедра, за якою закріплена дисципліна</b>	Кафедра внутрішньої медицини та управління охороною здоров'я 
<b>Викладачі курсу</b>	<b>Палагіцька Олександра Ярославівна</b> <b>Кузьменко Ольга Василівна</b>
<b>Контактна інформація викладача</b>	e-mail: <a href="mailto:o.palahitska@lma.edu.ua">o.palahitska@lma.edu.ua</a> e-mail: <a href="mailto:o.kuzmenko@Lma.edu.ua">o.kuzmenko@Lma.edu.ua</a>
<b>Консультації</b>	Відповідно до розкладу консультацій. Можливі онлайн консультації через ZOOM, Meet або подібні ресурси. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або телефонувати.
<b>Сторінка курсу</b>	<a href="https://vl.lma.edu.ua/course/view.php?id=42">https://vl.lma.edu.ua/course/view.php?id=42</a>
<b>Опис навчальної дисципліни</b>	Кількість кредитів – 12 Загальна кількість годин – 360 Модулів – 5 Лекції – 36 год Практичні заняття – 168 год Самостійна робота – 156 год
<b>Коротка анотація курсу</b>	Дисципліна «Основи медсестринства» є нормативною дисципліною з ОПП Сестринська справа. Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати здобувачам вищої освіти необхідні знання для формування власного погляду на професію, ознайомлення з моральними концепціями, принципами й традиціями медсестринської справи і дасть змогу студентам краще зрозуміти сутність майбутньої професії; набуття умінь та навичок виконання різних медсестринських маніпуляцій і приділяти увагу не лише оволодінню її технікою, а й майстерністю спілкування сестри медичної бакалавра з пацієнтами, лікарями, колегами та оточенням, навчанні пацієнта та (або) членів його сім'ї необхідними навичками догляду в домашніх умовах;

формування професійного мислення при засвоєнні медсестринських маніпуляцій, що дає студентам змогу уникнути хибного уявлення про медсестринську діяльність як механічне виконання завдань; закріплює знання, уміння та навички, об'єднуючи їх у гнучку систему не лише догляду, але і адміністрування.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: засвоєння практичних умінь і навичок на основі теоретичних знань з догляду і спостереження за пацієнтами; є основою підготовки сестер медичних-бакалаврів, професійний рівень яких відповідав би сучасним потребам медичної практики та збереження і забезпечення здоров'я населення, покращення якості їх життя шляхом надання кваліфікованої медсестринської допомоги; робота з населенням, забезпечення та організація роботи фахових молодших бакалаврів сестер медичних.

#### Мета та цілі курсу

Метою вивчення дисципліни «Основи медсестринства» є засвоєння студентами теоретичних знань і практичних навичок, виконання медичних маніпуляцій з дотриманням протоколів медсестринської діяльності і стандартів для здійснення адміністрування в межах компетенції сестри медичної – бакалавра.

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні

#### **знати:**

- концепцію розвитку охорони здоров'я та медичної науки України;
- державну програму розвитку та реформування медсестринства в Україні;
- новітні технології виконання медсестринських втручань;
- принципи доказової медицини і застосування її в умовах ЗОЗ та громади;
- систему сертифікації, ліцензування та акредитації закладів охорони здоров'я (ЗОЗ) та атестації медичного персоналу;
- основні санітарно-гігієнічні і протиепідемічні заходи інфекційної безпеки;
- правила дотримання техніки безпеки охорони праці та протипожежного захисту;
- форми та методи санітарно-освітньої роботи;
- етапи медсестринського процесу;
- значення додаткових (лабораторних, інструментальних) методів обстеження;
- сучасні принципи та методи виконання медичних маніпуляцій відповідно до стандартів медсестринської діяльності;
- основні засади лікувально-діагностичної та реабілітаційної діяльності сестри медичної бакалавра у ЗОЗ стаціонарного та амбулаторного типу, первинної, вторинної, третинної медичної допомоги для пацієнтів різних вікових груп;
- знати способи критичної оцінки переваг та недоліків виконання залежних і незалежних медсестринських втручань;
- принципи медсестринського менеджменту;
- мовні прийоми в комунікації, для використання при спілкуванні з пацієнтами різних соціальних груп, віку та колегами;
- принципи планування та адміністрування медсестринських втручань;
- чинні накази МОЗ України та інші нормативні документи, що стосуються медсестринської діяльності;

#### **вміти:**

- організувати і контролювати лікувально-охоронний та санітарно-протиепідемічний режим у структурних підрозділах ЗОЗ;
- забезпечувати безпечне лікарняне середовище для пацієнтів та медперсоналу;
- проводити профілактику захворювань;
- проводити дезінфекцію інструментів та контактної зони, проводити стерилізацію;

- користуватися засобами індивідуального захисту та виробами медичного призначення;
- організувати робоче місце;
- здійснювати медсестринський процес;
- проводити спостереження за пацієнтами;
- зіставляти клінічні прояви з результатами додаткових методів обстеження та виставляти попередній медсестринський діагноз;
- виконувати медсестринські незалежні, залежні та взаємозалежні маніпуляції;
- здійснювати фармакотерапію за призначенням лікаря;
- готувати пацієнта до діагностичних процедур;
- проводити медсестринське суб'єктивне та об'єктивне обстеження в умовах ЗОЗ та вдома шляхом спілкування з пацієнтами різних вікових груп чи їхніми родичами;
- проводити антропометричні виміри за допомогою медичного обладнання;
- уміти оцінювати положення тіла активне, пасивне, вираз обличчя;
- вимірювати температуру тіла та здійснювати реєстрацію в температурному листку сучасними способами;
- проводити підрахунок частоти дихання, реєстрацію даних у температурному листку;
- проводити спірометрію (визначення ЖЄЛ);
- визначати окружність грудної клітки під час вдиху та видиху;
- визначати частоту серцевих скорочень;
- виконувати медсестринські інструментальні обстеження в межах компетенції сестри медичної бакалавра;
- контролювати реалізацію плану медсестринських втручань молодшим бакалавром, відповідно до медсестринського процесу;
- забезпечувати кваліфікований догляд за пацієнтом з урахуванням його індивідуальних потреб та проблем на основі володіння методами оцінки інформації про здоров'я пацієнта, методології медсестринського процесу, результатів надання медичної і медико-соціальної допомоги пацієнтам;
- навчати пацієнтів, його оточення з питань догляду та самогляду;
- консультувати пацієнта, його родину з питань профілактики захворювань, ускладнень та травматизму;
- надавати екстрену медичну допомогу при невідкладних станах;
- працювати у складі міжпрофесійної команди з надання допомоги пацієнтам;
- взаємодіяти з колегами по роботі в колективі;
- навчати молодших бакалаврів сестер медичних навичкам догляду за пацієнтами;
- асистувати лікареві під час виконання складних інструментальних обстежень та лікувальних процедур;
- контролювати виконання молодшими бакалаврами стандартів операційних процедур (СОП) на основі чинних наказів МОЗ України;
- контролювати дотримання правил техніки безпеки та охорони праці молодшими бакалаврами під час роботи;
- застосувати методи оцінки та контролю якості у професійній діяльності;
- використовувати методи управління, організації роботи колективу та менеджменту роботи сестри медичної бакалавра;
- використовувати, складати нормативні і правові документи, які відповідають майбутній професійній діяльності, здійснювати контроль медсестринської медичної допомоги;
- дотримуватися правил етики та деонтології у спілкуванні з пацієнтами, підлеглими, колегами, лікарями;

	<ul style="list-style-type: none"> <li>– опрацювати основні законодавчі документи та інші нормативні правові акти України, які відносяться до професійної діяльності сестри медичної бакалавра;</li> <li>– використовувати сучасні інформаційні технології (ІТ) у сфері професійної діяльності;</li> <li>– проводити контроль якості роботи медперсоналу.</li> </ul>
<b>Загальні компетентності (ЗК)</b>	<p>ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК07. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК08. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК09. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.</p> <p>ЗК10. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК11. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК13. Здатність діяти на основі етичних міркувань.</p>
<b>Спеціальні (фахові) компетентності (СК/ФК)</b>	<p>СК01. Здатність застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній медсестринській практиці.</p> <p>СК02. Здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах.</p> <p>СК03. Задоволення потреб пацієнта/клієнта протягом різних періодів усього життя (включаючи процес вмирання) шляхом планування, допомоги і виконання медсестринських втручань, оцінки та корекції індивідуальних планів догляду, створених у співпраці з пацієнтом/клієнтом, особами, що доглядають, членами сім'ї та іншими медичними і соціальними працівниками.</p> <p>СК04. Застосовування медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнтові/клієнтові гідного ставлення, приватності / інтимності/, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.</p> <p>СК05. Здатність ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення догляду на основі холістичного (цілісного) підходу, враховуючи задоволення потреб пацієнта у комфорті, харчуванні, особистій гігієні та здатності особи задовольняти свої щоденні потреби.</p> <p>СК06. Здатність ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій при оцінці функціонального стану пацієнтів/клієнтів, підготовці їх до діагностичних досліджень та заборі біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.</p> <p>СК07. Збереження власного здоров'я медичної сестри при здійсненні догляду,</p>

	<p>виконанні маніпуляцій та процедур, при переміщенні і транспортуванні пацієнта/клієнта.</p> <p>СК08. Профілактична діяльність медичної сестри, направлена на збереження і зміцнення здоров'я, попередження захворювань й інформування та навчання пацієнта та членів його родини.</p> <p>СК09. Здатність здійснювати організацію, впровадження та контроль медсестринського процесу в паліативній та госпісній допомозі.</p> <p>СК10. Здатність до організації надання медичної допомоги за принципом сімейної медицини.</p> <p>СК11. Здатність проводити медичну та соціальну реабілітацію з метою відновлення здоров'я населення.</p> <p>СК12. Здатність орієнтуватися у визначенні групової належності лікарських засобів, особливостях їх фармакокінетики та фармакодинаміки.</p> <p>СК13. Здатність виявляти зв'язок клінічних проявів захворювань з результатами додаткових методів дослідження.</p> <p>СК14. Здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу при різних гострих станах.</p> <p>СК15. Здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу в надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час.</p> <p>СК16. Здатність організовувати та управляти медсестринським структурним підрозділом (лідерство та менеджмент).</p>
<p><b>Програмні результати навчання</b></p>	<p>Згідно з вимогами ОПП, дисципліна забезпечує набуття студентами <b>компетентностей</b>:</p> <p>ПРН01. Проводити медсестринське суб'єктивне та об'єктивне обстеження різних органів і систем пацієнта та оцінювати отримані дані.</p> <p>ПРН02. Проводити медсестринську діагностику: виявляти та оцінювати проблеми пацієнта.</p> <p>ПРН03. Планувати медсестринські втручання та реалізовувати їх.</p> <p>ПРН04. Здійснювати контроль за роботою молодшого медичного персоналу та станом інвентарю.</p> <p>ПРН05. Контролювати виконання правил внутрішнього розпорядку персоналом та пацієнтами з дотримання заходів санітарно-гігієнічного режиму в палатах та медичних кабінетах.</p> <p>ПРН06. Здійснювати медсестринське адміністрування.</p> <p>ПРН07. Забезпечувати здоровий мікроклімат в колективі.</p> <p>ПРН08. Брати участь у забезпеченні спостереження за здоровим і перехворілим населенням, реабілітації та диспансерного нагляду.</p> <p>ПРН09. Виконувати медичні маніпуляції з метою забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму.</p> <p>ПРН10. Належно виконувати медичні маніпуляції з метою забезпечення особистої гігієни пацієнта.</p> <p>ПРН11. Виконувати найпростіші методи фізіотерапії.</p> <p>ПРН12. Координувати дії за допомогою поєднання декількох навичок для забезпечення харчування пацієнта.</p> <p>ПРН13. Належно виконувати медичні маніпуляції з метою проведення заходів щодо стабілізації функціонального стану організму.</p> <p>ПРН14. Виписувати, зберігати та застосовувати фармакологічні засоби.</p> <p>ПРН15. Вміти підготувати пацієнта, здійснити забір і скерування біологічного матеріалу на лабораторне та інструментальне дослідження.</p> <p>ПРН16. Надавати екстрену долікарську медичну допомогу на підставі діагнозу невідкладного стану.</p> <p>ПРН17. Здатність до точності при здійсненні взаємозалежних медсестринських функцій.</p> <p>ПРН18. Планувати і проводити профілактичні та протиепідемічні заходи щодо інфекційних хвороб.</p> <p>ПРН19. Організовувати та проводити навчання пацієнтів та членів їхніх родин</p>

	<p>з медичних питань.  ПРН20. Проводити медико-гігієнічну пропаганду.  ПРН21. Належно вести відповідну медичну документацію.</p>
<b>Політика курсу</b>	<p><b>Дотримання принципів академічної доброчесності</b>  Не толеруються жодні форми порушення академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть самостійними, їх власними оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей. Під час виконання письмових контрольних робіт, модульних контрольних, тестування, підготовки до відповіді на екзамені користування зовнішніми джерелами заборонено. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p><b>Дотримання принципів та норм етики і професійної деонтології</b>  Під час занять здобувачі вищої освіти діють із позицій академічної доброчесності, професійної етики та деонтології, дотримуються правил внутрішнього розпорядку Академії. Під час запровадженого воєнного стану дотримуються правового режиму та обмежень, алгоритму дій під час сигналу «Повітряна тривога!». Ведуть себе толерантно, доброзичливо та виважено у спілкуванні між собою та викладачами.</p> <p><b>Відвідування занять</b>  Студенти повинні відвідувати усі лекції, практичні заняття курсу та інформувати викладача про неможливість відвідати заняття.</p> <p><b>Політика дедлайну</b>  Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених курсом і визначених для виконання усіх видів робіт.</p> <p><b>Порядок відпрацювання пропущених занять</b>  Відпрацювання пропущених занять без поважної причини відбувається згідно з графіком відпрацювань та консультацій. Відпрацювання пропущених занять з поважної причини може проводитися також улюбий зручний час для викладача.  Перескладання підсумкової оцінки з метою її підвищення не допускається, окрім ситуацій передбачених нормативними документами Академії, або неявки на підсумковий контроль з поважної причини.</p>

## СТРУКТУРА КУРСУ

### ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
<b>II СЕМЕСТР</b>		
1.	Вступ. Сестра медична бакалавр – еволюція статусу. Міжособове спілкування. Сестра медична бакалавр – член міжпрофесійної команди	2
2.	Інфекційна безпека. Інфекційний контроль. Дезінфекція. Сучасний клінінг	2
3.	Інфекційна безпека. Стерилізація	2
4.	Безпечне лікарняне середовище	2
5.	Ієрархія людських потреб за А. Маслоу. Медсестринські моделі та процес	2
6.	Задоволення потреб пацієнта у харчуванні та вживанні рідини. Харчування та годування пацієнтів	2
7.	Термометрія. Вирішення проблем пацієнта з порушенням температури тіла	2
8.	Спостереження та догляд за пацієнтами з проблемами дихання та кровообігу	2
9.	Спостереження та догляд за пацієнтами з проблемами травлення, випорожнення та сечової системи. Види стом та догляд за ними	2

10.	Участь сестри медичної – бакалавра в лабораторних дослідженнях, рентгенологічних та інструментальних обстеженнях	2
<b>Разом за II семестр</b>		<b>20</b>
<b>III СЕМЕСТР</b>		
11.	Виписування, зберігання та застосування ліків	2
12.	Парентеральне введення ліків. Ускладнення ін'єкцій та їх профілактика	2
13.	Участь сестри медичної бакалавра, як члена міжпрофесійної команди при виконанні реанімаційних заходів	2
14.	Роль сестри медичної у збереженні здоров'я сучасної людини	2
15.	Застосування медсестринського процесу при вирішенні проблем пацієнта.	2
16.	Навчати і вчитися. Навчання пацієнтів та зміцнення здоров'я	2
17.	Особливості роботи сестри медичної бакалавра, як керівника у структурних підрозділах ЗОЗ	2
<b>Разом за III семестр</b>		<b>16</b>
<b>Разом:</b>		<b>36</b>

### ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
<b>II СЕМЕСТР</b>		
1.	Сестра медична бакалавр – член міжпрофесійної команди. Комунікація, як інструмент побудови відносин	4
2.	Інфекційна безпека. Інфекційний контроль. Дезінфекція. Сучасний клінінг	4
3.	Передстерилізаційна очистка. Стерилізація	4
4.	Приймання пацієнта до стаціонару, санітарна обробка	4
5.	Безпечне лікарняне середовище Лікувально-охоронний режим ЗОЗ	4
6.	Особиста гігієна і безпека сестри медичної. Професійна ергономіка сестри медичної	4
7.	Поводження з медичними відходами	4
8.	<b>Модульний контроль 1.</b> Роль сестри медичної бакалавра у ЗОЗ. Основи медсестринського догляду за пацієнтом	4
9.	Ієрархія людських потреб за А. Маслоу. Медсестринські моделі. Медсестринський процес – етапи.	4
10.	Задоволення потреб пацієнта в особистій гігієні. Профілактика та лікування пролежнів. Управління болем	4
11.	Задоволення потреб пацієнта харчуванні та вживанні рідини. Харчування та годування пацієнтів	4
12.	Термометрія. Вирішення проблем пацієнта з порушенням температури тіла	4
13.	<b>Модульний контроль 2.</b> Медсестринський процес і задоволення фізіологічних потреб пацієнта	4
14.	Засоби впливу на кровообіг. Методи найпростішої фізіотерапії	4
15.	Спостереження та догляд за пацієнтами з проблемами дихання	4
16.	Спостереження та догляд за пацієнтами з проблемами кровообігу	4
17.	Спостереження та догляд за пацієнтами з проблемами травлення	4
18.	Спостереження та догляд за пацієнтами з проблемами випорожнення	4
19.	Види стом та догляд за ними	4
20.	Спостереження та догляд за пацієнтами з проблемами сечової системи	4
21.	Участь сестри медичної бакалавра в лабораторних методах дослідженнях пацієнтів	4

22.	Участь сестри медичної бакалавра в рентгенологічних та інструментальних обстеженнях пацієнтів	4
23.	<b>Модульний контроль 3.</b> Спостереження за пацієнтом. Робота сестри медичної бакалавра у діагностичних відділеннях	4
<b>Разом за II семестр</b>		<b>92</b>
<b>III СЕМЕСТР</b>		
24.	Виписування, зберігання та застосування ліків. Зовнішній та ентеральний спосіб застосування ліків	4
25.	Парентеральне введення ліків. Ускладнення ін'єкцій та їх профілактика. Внутрішньошкірні ін'єкції	4
26.	Підшкірні ін'єкції: техніка, ускладнення і їх профілактика	4
27.	Внутрішньом'язові ін'єкції: техніка, ускладнення і їх профілактика	4
28.	Внутрішньовенні ін'єкції: техніка, ускладнення і їх профілактика	4
29.	Внутрішньовенне краплинне введення: техніка, ускладнення і їх профілактика	4
30.	Введення ліків за допомогою спеціальних приладів, засобів та методів.	4
31.	Участь сестри медичної, як члена міжпрофесійної команди при виконанні реанімаційних заходів	4
32.	<b>Модульний контроль 4.</b> Спеціальні медсестринські маніпуляції	4
33.	Фактори ризику виникнення захворювань. Завдання медичної сестри на первинній ланці медичної допомоги	4
34.	Роль сестри медичної у збереженні здоров'я сучасної людини	
35.	Застосування медсестринського процесу при вирішенні проблем пацієнта із органами дихання і серцево-судинною системою	4
36.	Застосування медсестринського процесу при вирішенні проблем пацієнта із порушенням функцій травної, видільної системи органів сечовиділення	4
37.	Навчати і вчитися. Медична сестра і її роль як наставника для збереження здоров'я пацієнтів	4
38.	Навчання пацієнтів та зміцнення здоров'я	4
39.	Особливості роботи сестри медичної керівника у структурних підрозділах ЗОЗ.	4
40.	Управління якістю в роботі сестри медичної	4
41.	Робота з документацією. Застосування ліків	4
42.	<b>Модульний контроль 5.</b> Практична діяльність сестри медичної бакалавра, як адміністратора	4
<b>Разом за III семестр</b>		<b>76</b>
<b>Разом:</b>		<b>168</b>

### ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
<b>II СЕМЕСТР</b>		
1.	Медсестринська освіта та види медсестринської допомоги	2
2.	Види професійних компетентностей сестри медичної	2
3.	Види спілкування	2
4.	Основи ділового спілкування. Культура мовлення	2
5.	Поняття безперервного професійного розвитку сестри медичної	2
6.	Сучасні наукові дослідження у медсестринстві	2
7.	Етичний кодекс медичної сестри. Методи навчання цінностей	2



8.	Повага до віросповідання пацієнта	2
9.	Застосування ІТ технологій у роботі сестри медичної бакалавра	2
10.	Сучасні дезінфікуючі засоби, їх застосування в медицині	2
11.	Критерії вибору дезінфікуючих засобів	2
12.	Поняття про медичну ергономіку	4
13.	Особливості догляду за пацієнтами з порушенням зору та слуху	2
14.	Категорії медичних відходів	4
15.	Нормативні документи щодо роботи сестри медичної бакалавра при виникненні аварій	4
16.	Профілактика професійного вигорання у роботі сестри медичної	2
18.	Піраміда людських потреб за А.Маслоу	2
19.	Порівняльна характеристика медсестринських моделей	2
20.	Умови, що сприяють ефективному спілкуванню. Зони простору спілкування	4
21.	Порівняльна характеристика медичного та медсестринського діагнозу	2
22.	Сучасні засоби для профілактики пролежнів	2
23.	Способи оцінки болю. Фактори, що впливають на біль	2
24.	Інфекційна безпека при годуванні пацієнтів	2
25.	Поняття про водний баланс. Фактори, що впливають на водний баланс організму	2
26.	Сучасні способи вимірювання температури	2
29.	Види лікувальних ванн	6
30.	Навчання пацієнта та його оточення методики вимірювання пульсу та артеріального тиску	4
31.	Особливості догляду за пацієнтами з проблемами травлення	4
32.	Особливості догляду за пацієнтами з проблемами виділення	4
33.	Види сечових катетерів	2
34.	Особливості забезпечення особистої гігієни пацієнтам з проблемами сечовиділення	3
35.	Види стом	6
36.	Етичні аспекти при роботі із стомованими пацієнтами	4
37.	Види контейнерів для збирання сечі та правила користування	4
38.	Порівняльна характеристика ендоскопічних та рентгенологічних методів обстеження та особливості підготовки до них	6
39.	Зондові маніпуляції	6
<b>Разом за II семестр</b>		<b>107</b>
<b>III СЕМЕСТР</b>		
40.	Особливості вживання ліків з їжею	4
41.	Види внутрішньовенних катетерів	2
42.	Особливості роботи з пацієнтами, які приймають інсулін	2
43.	Навчання пацієнта та його оточення техніці застосування різних лікувальних засобів зовнішньо, ентерально	4
44.	Роль сестри медичної при спілкуванні з пацієнтами, які зазнали втрати близької людини	4
45.	Види медсестринських втручань: залежні. Незалежні, взаємозалежні	3
46.	Поняття термінальних станів у медсестринстві	4
47.	Фактори виникнення захворювань	4
48.	Навчання пацієнта піклування про своє здоров'я	4
49.	Оцінка можливостей пацієнта вчитися	4

50.	Медична документація: групи та зберігання. Документація сестри медичної адміністратора	6
51.	Оцінювання якості роботи сестер медичних: критерії	8
<b>Разом за III семестр</b>		<b>49</b>
<b>Разом:</b>		<b>156</b>

<b>Література для вивчення дисципліни</b>	<p><b>Основна:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Касевич Н.М. Практикум із сестринської справи. Навчальний посібник. – К.: Здоров'я, 2019.</li> <li>Пасечко Н.В., Лемке М.О., Мазур П.Є. Основи сестринської справи. Підручник. – Т.: Укрмедкнига, 2020.</li> <li>Лісовий В.М., Ольховська Л.П., Капусник В.А. Основи медсестринства. Підручник. – К.: ВСВ «Медицина», 2020.</li> </ol> <p><b>Допоміжна:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>МОЗ України <a href="https://moz.gov.ua/nakazi-moz">https://moz.gov.ua/nakazi-moz</a></li> <li>Довідник головної медичної сестри <a href="https://emedsestra.expertus.com.ua/npd">https://emedsestra.expertus.com.ua/npd</a></li> <li>Центр громадського здоров'я України <a href="https://www.phc.org.ua">https://www.phc.org.ua</a></li> <li>Цифрові навички для медиків <a href="https://osvita.diia.gov.ua/courses/tsyfrovii-navychky-dla-medykiv">https://osvita.diia.gov.ua/courses/tsyfrovii-navychky-dla-medykiv</a></li> <li>Стандартні запобіжні заходи: Гігієна рук</li> <li><a href="https://openwho.org/courses/IPC-NN-uk">https://openwho.org/courses/IPC-NN-uk</a> Стандартні запобіжні заходи: Роль засобів індивідуального захисту</li> <li><a href="https://openwho.org/courses/IPC-SP-PPE-UK">https://openwho.org/courses/IPC-SP-PPE-UK</a> Стандартні запобіжні заходи: безпека ін'єкцій</li> <li><a href="https://openwho.org/courses/IPC-IS-UK">https://openwho.org/courses/IPC-IS-UK</a> Основи репроцесингу медичних виробів та структура центрального стерилізаційного відділення</li> <li><a href="https://openwho.org/courses/medical-devices-reprocessing-ukraine">https://openwho.org/courses/medical-devices-reprocessing-ukraine</a> Маркування виробів медичного призначення та його значення для інфекційної безпеки</li> <li><a href="https://uk.mercatormedical.eu/baza-znan/markuvannia-i-normi/">https://uk.mercatormedical.eu/baza-znan/markuvannia-i-normi/</a></li> <li>Національна медична бібліотека України. Світові медичні ресурси. Режим доступу: <a href="https://library.gov.ua/svitovi-e-resursy/">https://library.gov.ua/svitovi-e-resursy/</a></li> <li>Медичні бібліотеки онлайн. Режим доступу: <a href="http://medlib.bsmu.edu.ua/internetresursy/biblioteky-on-lajn/">http://medlib.bsmu.edu.ua/internetresursy/biblioteky-on-lajn/</a></li> <li>Національна наукова медична бібліотека України <a href="http://www.library.gov.ua">http://www.library.gov.ua</a></li> </ol>
<b>Поточний та підсумковий контроль</b>	<p><b>Поточний контроль</b> здійснюється на кожному практичному занятті з обов'язковим виставленням оцінки.</p> <p><b>Методи усного контролю:</b> індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, метод «4 кроків».</p> <p><b>Методи письмового контролю:</b> письмовий тестовий контроль, підсумковий модульний тестовий контроль, розв'язування клінічних ситуативних задач (ситуаційне компетентісне завдання).</p> <p><b>Методи самоконтролю:</b> уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз, виступ з доповіддю, виконання презентації за темою, самостійного опрацювання, виконання індивідуального дослідного завдання, відпрацювання та демонстрація практичних навичок.</p> <p><b>Підсумковий контроль</b> проводиться у вигляді семестрового екзамену. Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу у Львівській медичній академії ім. Андрея Крупинського» підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS. Бали нараховуються за виконання завдань аудиторної роботи, практичних, контрольних (модульних) завдань, тестів. Результати поточного контролю здобувачів вищої освіти є складовими елементами підсумкової оцінки з дисципліни.</p>

<b>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</b>	Лекції, практичні та індивідуальні заняття, самостійна робота студента, консультації. У разі роботи в дистанційному режимі використовуватиметься віртуальне навчальне середовище: MOODLE. Лекції та практичні заняття будуть проводитися за допомогою програм електронної комунікації Zoom, Meet чи аналогічних. Поточна комунікація з викладачем буде здійснюватися в соціальних мережах Viber, WhatsApp тощо (за вибором академічної групи).
---	---

<b>Необхідне обладнання</b>	<b>У звичайному режимі навчання.</b> Вивчення курсу передбачає приєднання кожного студента до навчального середовища MOODLE. <b>У режимі дистанційного навчання під час карантину</b> вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного студента до програм ZOOM або Meet (для занять у режимі відео-конференцій). У цьому випадку студент має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.
-----------------------------	--

<b>Критерії оцінювання</b>	<b>Схема нарахування та розподіл балів</b>										
	<b>Поточне оцінювання, МК та самостійна робота</b>						<b>СМО</b>	<b>ПМО</b>	<b>ECTS</b>	<b>За національною шкалою</b>	
	<b>Модуль 1</b>										
	<b>T1</b>	<b>T2</b>	<b>...Tn</b>	<b>САП</b>	<b>МК 1</b>	<b>МО</b>					
	4	4	3	73	75	74	74	74	C	добре	
<p><b>T<sub>1</sub> – T<sub>n</sub></b> – теми занять до модульного контролю 1;  <b>САП</b> – середнє арифметичне усіх позитивних оцінок в національній шкалі, яке переводиться у 100 – бальну шкалу;  <b>МК</b> - модульний контроль;  <b>МО</b> (модульна оцінка) – середнє арифметичне САП та МК;  <b>СМО</b> (семестрова модульна оцінка) – це середньоарифметична МО;  <b>ПМО</b> (підсумкова модульна оцінка) – виставляється в кінці вивчення дисципліни за 100 – бальною шкалою, національною шкалою та ECTS.</p>											
<b>Шкала оцінювання: національна та ЄКТС</b>											
<b>За 100-бальною шкалою</b>		<b>За національною шкалою</b>							<b>За шкалою ECTS</b>		
<b>90-100</b>		відмінно							<b>A</b>		
<b>0-89</b>		добре							<b>B</b>		
<b>70-79</b>		добре							<b>C</b>		
<b>60-69</b>		задовільно							<b>D</b>		
<b>51-59</b>		задовільно							<b>E</b>		
<b>35-50</b>		незадовільно з можливістю повторного складання							<b>FX</b>		
<b>0-34</b>		незадовільно з обов'язковим повторним курсом вивчення дисципліни за зазначений семестр							<b>F</b>		

### Питання до підсумкового контролю

#### ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Проведення санітарної обробки пацієнта.
2. Обробка волосся при виявленні педикульозу.
3. Антропометрія.
4. До лікарська допомога хворому при погіршенні стану під час приймання гігієнічної ванни.
5. Вибір та приготування дезінфікуючих розчинів з потрібними властивостями і потрібної концентрації.
6. Дезінфекція предметів догляду, особистої гігієни пацієнта, посуду.
7. Дезінфекція використаного інструментарію.
8. Контроль якості передстерилізаційної обробки, ведення необхідної документації.
9. Стерилізація медичного інструментарію, перев'язувального матеріалу та предметів догляду.
10. Контроль стерилізації, ведення необхідної документації.
11. Приготування ліжка пацієнту/хворому.
12. Заміна натільної і постільної білизни лежачому хворому.

13. Транспортування та перекладання пацієнта.
14. Догляд за шкірою. Вмивання лежачих хворих, обтирання.
15. Догляд за волоссям: миття, розчісування, стрижка, гоління.
16. Підмивання лежачих хворих.
17. Заходи з профілактики пролежнів.
18. Догляд за шкірою в разі наявності пролежнів.
19. Туалет очей: промивання, очні ванночки.
20. Очищення зовнішнього слухового проходу.
21. Туалет носа, очищення носових ходів.
22. Догляд за порожниною рота: зрошення, полоскання, чищення зубів.
23. Подавання судна і сечоприймача лежачим пацієнтам.
24. Користування засобами гігієни у лежачих пацієнтів.
25. Складання дієти при різних захворюваннях.
26. Годування лежачого пацієнта з ложки, напувальника.
27. Введення харчових сумішей через зонд.
28. Годування хворих через гастростому, обробка шкіри навколо гастростоми.
29. Участь сестри медичної в роздаванні їжі, годуванні пацієнтів.
30. Вимірювання температури тіла. Графічне та цифрове зображення температури.
31. Догляд за пацієнтами в гарячці та під час критичного зниження температури тіла.
32. Підрахунок частоти дихання, запис в температурному листку та сучасних інформаційних системах.
33. Визначення життєвої ємності легенів.
34. Допомога пацієнтам під час кашлю, задишки, кровохаркання та легеневої кровотечі.
35. Подання кисню з кисневої подушки, через носовий катетер.
36. Визначення пульсу, його характеристика, графічне та цифрове записування в температурному листку.
37. Вимірювання артеріального тиску, його реєстрація.
38. Допомога пацієнтам при болях у серці, непритомності, колапсі.
39. Визначення набряків, добового діурезу, водного балансу.
40. Проведення реанімаційних заходів.
41. Накладання гірчичників.
42. Накладання зігрівальних компресів, у тому числі на вухо.
43. Накладання охолоджувальних компресів.
44. Застосування грілки та міхура з льодом.
45. Гірудотерапія.
46. Проведення водних процедур /лікувальні ванни/.
47. Робота з медичною документацією.
48. Вибір призначень з листка лікарських призначень пацієнта.
49. Складання вимоги-накладної на лікарські засоби.
50. Розкладання лікарських засобів у медичній шафі за способом їх застосування.
51. Зовнішнє застосування ліків: втирання мазей, накладання пластирів, застосування присипок.
52. Закапування крапель в ніс, вуха, очі. Закладання мазі за повіки.
53. Користування кишеньковим інгалятором, небулайзером.
54. Ентеральне введення ліків: пероральне, сублінгвальне.
55. Введення ректальних та вагінальних свічок.
56. Миття рук сестри медичної та одягання стерильних рукавичок.
57. Користування стерильними шприцами одноразового використання, венфлонами.
58. Набирання ліків із ампул і флаконів.
59. Внутрішньошкірна ін'єкція.
60. Проведення проб на чутливість до лікарських засобів, проби Манту.
61. Підшкірна ін'єкція.
62. Користування інсуліновим шприцом, шприц–ручкою. Підбір голки та введення інсуліну.
63. Введення олійних розчинів.
64. Внутрішньом'язова ін'єкція.
65. Розчинення, розрахунок дози та введення антибіотиків.
66. Техніка накладання джгута та виконання венепункції.

67. Внутрішньовенне струминне введення лікарських засобів.
68. Монтаж та заповнення системи для внутрішньовенних вливань.
69. Внутрішньовенне краплинне введення лікарських засобів.
70. Техніка кровопускання.
71. Допомога пацієнту/хворому під час блювання, аспірації блювотних мас.
72. Промивання шлунку.
73. Застосування газовивідної трубки.
74. Клізми: очисна, лікувальна та гіпертонічна.
75. Катетеризація та промивання сечового міхура.
76. Взяття крові з вени для лабораторного дослідження (бактеріологічного, біохімічного) шприцом та вакутайнером.
77. Техніка взяття мазка із зівів і носа.
78. Збирання харкотиння для лабораторного дослідження (загального, бактеріологічного).
79. Взяття блювотних мас і промивних вод шлунку для лабораторного дослідження.
80. Взяття калу для лабораторного дослідження: копрологічного, бактеріологічного, на приховану кров, яйця гельмінтів.
81. Підготовка пацієнта і лабораторного посуду для різного біологічного матеріалу.
82. Забір сечі для загального аналізу, дослідження на цукор, амілазу.
83. Визначення добового діурезу, водного балансу.
84. Збирання сечі за методами Зимницького, Нечипоренка.
85. Забір сечі для бактеріологічного дослідження.
86. Виписування скерувань в лабораторію на всі види досліджень.
87. Підготовка пацієнта та участь сестри медичної в рентгенологічному обстеженні шлунку, кишок, холецистографії, урографії.
88. Проведення проби на чутливість до контрастної речовини.
89. Підготовка пацієнта та участь сестри медичної у бронхоскопії, цистоскопії, езофагогастродуоденоскопії, колоноскопії та ректороманоскопії.
90. Плевральна пункція (плевроцентез): підготовка пацієнта, оснащення, допомога лікарю, догляд та спостереження за пацієнтом під час і після процедури.
91. Люмбальна пункція: підготовка пацієнта, оснащення, допомога лікарю, догляд та спостереження за пацієнтом під час і після процедури.
92. Абдомінальна пункція: підготовка пацієнта, інструментарію, допомога лікарю, догляд та спостереження за пацієнтом під час та після маніпуляції.
93. Суб'єктивне і об'єктивне обстеження пацієнта.
94. Виявлення і формулювання проблем пацієнта.
95. Складання і реалізація плану медсестринських втручань.
96. Задоволення потреб пацієнта, вирішення проблем.
97. Навчання пацієнта і членів родини само- і взаємодогляду.
98. Ведення медсестринської документації.

### **ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО СЕМЕСТРОВОГО ЕКЗАМЕНУ**

1. Історія розвитку та становлення медсестринства у світі та в Україні.
2. Роль сестри медичної – бакалавра в лікувально-діагностичному процесі. Права та обов'язки сестри медичної – бакалавра.
3. Види медичної допомоги та типи закладів охорони здоров'я, їх структура та функції.
4. Приймальне відділення лікарні, об'єм роботи сестри медичної.
5. Прийом, реєстрація та санітарна обробка пацієнта.
6. Інфекційний контроль у закладах охорони здоров'я. Поняття інфекційної безпеки.
7. Види та методи дезінфекції.
8. Методи стерилізації. Контроль стерилізації. Поняття репроцесингу.
9. Безпечне лікарняне середовище, лікувально-охоронний режим, його елементи та значення для пацієнта. Транспортування та перекладання пацієнтів.
10. Робота з медичними відходами, класифікація медичних відходів.
11. Роль сестри медичної бакалавра, як керівника у забезпеченні правильної організації праці медперсоналу з медичними відходами.
12. Роль сестри медичної у задоволенні потреб пацієнта впродовж різних періодів життя (включаючи

процес вмирання).

13. Режими фізичної активності пацієнта, та способи його забезпечення.
14. Медсестринські втручання для задоволення потреби пацієнта з дотримання особистої гігієни.
15. Заміна постільної та натільної білизни тяжкохворому. Правила зберігання чистої та брудної білизни в стаціонарі.
16. Туалет очей, слухових проходів, носових ходів, порожнини рота тяжкохворого.
17. Пролежні. Фактори ризику розвитку пролежнів, стадії утворення, локалізація. Медсестринські втручання з метою профілактики пролежнів.
18. Лікувальне харчування, основні принципи. Годування тяжкохворих.
19. Харчування хворих в стаціонарі. Контроль за передачами з дому, зберіганням продуктів харчування. Складання порційної вимоги.
20. Раціональне харчування. Координація дій за допомогою поєднання декількох навичок для забезпечення харчування пацієнта.
21. Штучне годування: ентеральне (через зонд, гастростому), парентеральне.
22. Застосування професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій при оцінці функціонального стану пацієнтів.
23. Термометр: будова, правила зберігання і користування, дезінфекція.
24. Вимірювання температури тіла, реєстрація, оцінка результатів.
25. Стадії гарячки, основні симптоми. Догляд за пацієнтами в гарячці.
26. Спостереження за диханням (частота, глибина, ритм). Підрахунок частоти дихальних рухів, цифровий та графічний запис.
27. Проблеми пацієнта при захворюваннях органів дихання.
28. Медсестринські втручання для задоволення потреби пацієнта в нормальному диханні. Оксигенотерапія.
29. Правила користування індивідуальною плювальницею, її дезінфекція.
30. Пульс: техніка дослідження, властивості, цифрове та графічне зображення в температурному листку, порушення пульсу. Вимірювання сатурації.
31. Артеріальний тиск: техніка вимірювання, оцінка, цифровий та графічний запис, порушення АТ.
32. Проблеми пацієнта при порушенні функцій серцево-судинної системи. Надання допомоги при гострій судинній недостатності.
33. Проблеми пацієнта з порушенням функцій органів травлення. Допомога пацієнту/хворому під час блювання.
34. Промивання шлунка, показання, протипоказання, техніка виконання.
35. Очисна клізма, показання, протипоказання, техніка виконання.
36. Лікувальна клізма, показання, протипоказання, техніка виконання.
37. Олійна клізма, показання, протипоказання, техніка виконання.
38. Метеоризм, застосування газовивідної трубки.
39. Проблеми пацієнта з порушенням функцій сечовидільної системи.
40. Заходи при затримці сечі. Катетеризація сечового міхура у чоловіків та жінок.
41. Показання та техніка промивання сечового міхура.
42. Механізм дії грілки: показання, протипоказання, техніка застосування.
43. Механізм дії, показання до призначення, техніка застосування міхура з льодом.
44. Показання, протипоказання, техніка накладання гірчичників.
45. Показання, протипоказання, види та застосування компресів.
46. Водолікування. Загальні і місцеві ванни. Надання першої допомоги пацієнту/хворому в разі погіршення стану під час приймання ванни.
47. Світлолікування. Показання, протипоказання, можливі ускладнення при застосуванні світлолікування.
48. Виписування, зберігання та застосування фармакологічних засобів.
49. Правила зберігання, розміщення та обліку ліків у відділенні.
50. Організація роздавання ліків у відділенні.
51. Зовнішнє застосування ліків: втирання мазей, закапування крапель в ніс, вуха, очі. Інгаляції.
52. Ентеральне введення ліків: через рот, під язик, ректальне.
53. Парентеральний спосіб введення ліків, переваги і недоліки, інструментарій.
54. Внутрішньошкірні ін'єкції: призначення, анатомічні ділянки, техніка виконання.
55. Проба Манту та проба на чутливість до медикаментів. Оцінка результатів.

56. Особливості введення олійних розчинів, можливі ускладнення, їх профілактика.
57. Розрахунок дози та правила введення інсуліну.
58. Внутрішньом'язові ін'єкції: призначення, анатомічні ділянки, техніка виконання.
59. Розчинення, розрахунок дози та введення антибіотиків.
60. Внутрішньовенне струминне введення ліків.
61. Взяття крові з вени для лабораторного дослідження.
62. Кровопускання: показання, протипоказання, техніка виконання, можливі ускладнення.
63. Внутрішньовенне краплинне введення ліків. Будова та монтаж системи для інфузійної терапії.
64. Можливі ускладнення ін'єкцій, причини виникнення, надання допомоги.
65. Взяття мазка із зіву та носа, мета, скерування в лабораторію.
66. Лабораторне дослідження харкотиння: підготовка пацієнта, оснащення, скерування матеріалу в лабораторію.
67. Лабораторне дослідження сечі: підготовка пацієнта, оснащення, скерування матеріалу в лабораторію.
68. Лабораторне дослідження калу: підготовка пацієнта, оснащення, скерування матеріалу в лабораторію.
69. Підготовка пацієнтів та участь сестри медичної в рентгенологічному обстеженні органів травлення, іригоскопії, холецистографії, урографії, КТ, МРТ.
70. Підготовка пацієнтів та участь сестри медичної в ендоскопічних та ультразвукових обстеженнях.
71. Участь сестри медичної бакалавра в проведенні плевральної пункції: підготовка пацієнта, оснащення, спостереження та догляд за пацієнтом.
72. Участь сестри медичної бакалавра в проведенні абдомінальної пункції: підготовка пацієнта, оснащення, спостереження та догляд за пацієнтом.
73. Люмбальна пункція: підготовка пацієнта, оснащення, спостереження та догляд за пацієнтом.
74. Застосування професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій при підготовці їх до діагностичних обстежень та заборі біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.
75. Ведення медичної документації сестрою медичною керівником.
76. Медична етика і деонтологія, їх значення в професійній діяльності сестри медичної.
77. Порушення етико-деонтологічних норм, їх наслідки для пацієнтів.
78. Ієрархія людських потреб по А. Маслоу, п'ять ступенів.
79. Роль сестри медичної в задоволенні людських потреб.
80. Основні поняття та положення медсестринських моделей.
81. Людські потреби – основа медсестринського догляду.
82. Визначення медсестринського процесу, етапи та значення для догляду.
83. Удокументування медсестринського процесу.
84. Санітарно-освітня робота щодо здорового способу життя, загартування, рухової активності, раціонального харчування, активного довголіття, планування сім'ї.
85. Застосування професійних СОП в повсякденній медсестринській діяльності.
86. Здійснення контроль за роботою молодшого медичного персоналу та станом інвентарю.
87. Здійснення взаємозалежних професійних функцій. Ініціативне партнерство.
88. Кабінет медичної статистики. Основні форми медичної документації, їх призначення.

#### **Опитування**

Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу